



christelijke
scholengemeenschap
groningen

Ondersteuningsplan CSG

2015-2019



Inhoud

Voorwoord	3
1. Algemeen	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Doel ondersteuningsplan.....	4
1.3 Verantwoording in- en extern	4
1.4 Relatie met het schoolplan	4
1.5 Relatie met het onderwijs	5
1.6 Relatie ondersteuningsplan van de afzonderlijke vestigingen	5
1.7 Relatie ondersteuningsplan en het samenwerkingsverband VO 20.01, 20.02 ..	5
1.8 Passend Onderwijs	6
1.9 Relatie met wet- en regelgeving	7
1.10 Evaluatie en cyclus plan do check act (pdca).....	8
2. Missie, visie en ambitie	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Visie op ondersteuning.....	10
2.3 Ondersteuningsarrangementen.....	12
2.4 Ambitie met betrekking tot ondersteuning	15
2.5 Ondersteuning in relatie tot identiteit	15
2.6 Ondersteuning in relatie tot onderwijs en opvoeden.....	16
3. Ouderbetrokkenheid	17
4. Grenzen en ambitie van de ondersteuning	19
5. Uitvoering, organisatie en procedures	21
5.1 Intern	21
5.2 Het CSG Expertisecentrum	24
5.3 De ondersteuningsgroepen van CSG Diamantlaan.....	25
5.4 Extern	26
6. Verwijzingen	30

Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan van de CSG. In dit plan wordt beschreven hoe de ondersteuning en begeleiding op onze school is vormgegeven. Dit plan is in feite een nadere uitwerking van het hoofdstuk in het schoolplan dat de ondersteuning en begeleiding op schoolniveau behandelt. Bij het maken van plannen is het goed te beseffen dat we in een dynamische wereld leven. Dit zorgt ervoor, dat plannen niet statisch kunnen en mogen zijn, maar dat een voortdurende evaluatie en bijstelling noodzakelijk is. De CSG ziet dit document dan ook als een werkplan. Input vanuit de vestigingen en vanuit de omgeving zal jaarlijks worden gebruikt voor een aanscherping van dit document.

Naast het overdragen van kennis willen we ervoor zorgen, dat de leerlingen het onderwijs krijgen dat bij hen past. Leerlingen, die (extra) ondersteuning nodig hebben willen we dit geven voor zover dit binnen onze mogelijkheden ligt en reëel is. Daar waar we als CSG de mogelijkheden niet hebben nemen we onze verantwoordelijkheid, samen met de andere besturen in ons samenwerkingsverband. Onze school maakt deel uit van de samenwerkingsverbanden VO 20.01 en 20.02. Samen met alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs binnen de samenwerkingsverbanden zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website www.passendonderwijsgroningen.nl staat aangegeven welke schoolbesturen zijn aangesloten bij de samenwerkingsverbanden.

Dit ondersteuningsplan is geschreven voor de periode 2015-2019. In het schooljaar 2014-2015 en 2015-2016 hebben onze zes vestigingen een basisarrangement ontvangen vanuit de inspectie. De ondersteuning op alle vestigingen is daarbij als voldoende of goed beoordeeld. Dit ondersteuningsplan is er dan ook op gericht op de kwaliteit van de ondersteuning te bestendigen en op een aantal punten uit te bouwen en te verstevigen.

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Binnen de CSG zijn zes vestigingen die een specifiek onderwijsaanbod en een eigen profiel hebben.

Vestiging	Onderwijsaanbod
CSG Wessel Gansfort	vmbo-tl, havo, atheneum, atheneum+
CSG Augustinus	vmbo-tl, havo, atheneum, atheneum-extra
CSG Kluiverboom	vmbo-kb en -bb met lwoo
CSG Diamantlaan	vmbo breed met lwoo en intensieve ondersteuning
CSG Winsum	vmbo-tl en havo 1 t/m 3
CSG Rehoboth	vmbo-tl 1 t/m 4, vmbo-bb, vmbo-kb 1&2 met lwoo, havo 1 t/m 3

1.2 Doel ondersteuningsplan

Dit ondersteuningsplan 2015-2019 heeft betrekking op de CSG als geheel. Het biedt het kader waarbinnen de vestigingen invulling geven aan het opstellen van hun eigen schoolspecifieke ondersteuningsplannen. Daarin worden verdere uitwerkingen in de specifieke context van de vestigingen/afdelingen geconcretiseerd, aangevuld met schooleigen keuzes. Over het algemeen biedt het CSG-ondersteuningsplan kaders ter nadere invulling en uitvoering op de vestigingen. Aanvullend op de wettelijke verplichtingen is daar waar sprake is van een kwaliteitsstandaard, het CSG-ondersteuningsplan voorschrijvend.

Kortom: het plan heeft voor de vestigingen een dubbelfunctie. Enerzijds geeft het plan het speelveld weer waarbinnen zij zich volop kunnen ontwikkelen. Anderzijds vormt het plan een toetsingskader, aan de hand waarvan kan worden nagegaan of vestigingen de goede dingen doen.

1.3 Verantwoording in- en extern

Voor interne en externe belanghebbenden heeft het plan een verantwoordingsfunctie, doordat het laat zien waar we als CSG voor willen staan en waaraan de CSG-vestigingen binnen de kaders van dit plan de komende vier jaar vooral willen werken. Het CSG ondersteuningsplan wordt op de site van de CSG geplaatst.

1.4 Relatie met het schoolplan

Het CSG-ondersteuningsplan staat in directe relatie tot het CSG-schoolplan 2015-2019. De in het schoolplan opgenomen zaken betreffende ondersteuning zijn in het algemeen integraal overgenomen.

1.5 Relatie met het onderwijs

Dit ondersteuningsplan heeft een nauwe relatie met het onderwijs zoals beschreven in het schoolplan. In dit ondersteuningsplan wordt dit niet apart beschreven. In het algemeen wordt hier opgemerkt dat de ondersteuning ondersteunend is aan de kerntaak van het onderwijs: 'leerlingen begeleiden op de weg naar het diploma/vervolgonderwijs'. Ondersteuning is geen doel op zich. De (school-) loopbaan van de leerling staat centraal, de school is om te leren, didactisch maar ook sociaal/emotioneel.

De CSG wil goed onderwijs bieden, ondersteuning is daarvan een onderdeel. De focus van de CSG is gericht op het leren van de mens als geheel: de mens zoals hij zich in brede zin ontwikkelt als individu en zoals hij functioneert / leeft in relatie met zijn omgeving / de maatschappij.

De CSG ziet kwalitatief goed onderwijs als een preventief middel om te voorkomen dat leerlingen in aanvullende begeleidingsstructuren terecht komen, of zelfs voortijdig uitvallen, t.g.v. de onderwijsleersituatie. De CSG wil daarom, binnen de mogelijkheden die ze tot haar beschikking heeft, kwalitatief goed onderwijs bieden waarbij sprake is van:

- doorlopende leerlijnen, aansluitend op het basisonderwijs en het vervolgonderwijs (mbo, hbo en universiteit);
- een onderwijsdidactiek en leeromgeving die aansprekend en uitdagend zijn voor de leerling;
- onderwijs dat aansluit op de mogelijkheden van de leerling;
- en onderwijs dat aansluit bij datgene wat leerlingen, overheden en maatschappij redelijkerwijs van ons mogen vragen.

1.6 Relatie ondersteuningsplan van de afzonderlijke vestigingen

Iedere CSG-vestiging heeft te maken met externe en interne ontwikkelingen die op vestigingsniveau leiden tot keuzes. De beleidskeuzes in dit ondersteuningsplan kunnen worden beschouwd als ontwikkelingen waarmee elke CSG-vestiging de komende jaren ook aan de slag gaat. In de hierna volgende hoofdstukken maakt de vestiging een analyse van actuele ontwikkelingen en van bestaand beleid, op basis waarvan er eigen keuzes en resultaten worden geformuleerd.

1.7 Relatie ondersteuningsplan en het samenwerkingsverband VO 20.01 en 20.02

De CSG-vestigingen maken onderdeel uit van de samenwerkingsverbanden 20.01 en 20.02. De samenwerkingsverbanden hebben hun eigen ondersteuningsplannen, waarop de CSG haar invloed uitoefent middels de bestuurlijke vertegenwoordiging door de directeur/bestuurder van de CSG. Het CSG-ondersteuningsplan sluit aan op het ondersteuningsplan van de samenwerkingsverbanden.

De vestigingen CSG Winsum en CSG Rehoboth zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband 20.02, het provinciaal verband. De andere vier vestigingen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband 20.01, het verband van de stad Groningen, Haren, Zuidlaren en Ten Boer. Deze indeling is noodzakelijk om aansluiting te vinden in de samenwerking tussen gemeente en onderwijs als het om ondersteuning gaat.

Voor de totstandkoming van de plannen voor de samenwerkingsverbanden is mede de inbreng van de CSG van belang. Omgekeerd zal ook gelden dat de zaken die worden vermeld in de plannen van de samenwerkingsverbanden, uitwerking hebben op het CSG-ondersteuningsplan. In het plan van de samenwerkingsverbanden zullen afspraken worden gemaakt over o.a.:

- basisondersteuning en extra ondersteuning (arrangementen);
- toelaatbaarheidsverklaringen voor vso-plaatsingen.

1.8 Passend Onderwijs

Voor de CSG:

- Het schoolbestuur heeft een zorgplicht, dat wil zeggen dat het verantwoordelijk is voor de plaatsing van aangemelde leerlingen, binnen de eigen school en anders in overleg met een andere school binnen het samenwerkingsverband.
- De vestigingen hebben daarvoor een ondersteuningsprofiel, uitgewerkt in een ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan maakt duidelijk welke ondersteuningstaken in de vestigingen worden onderscheiden.
- Leerkracht- en ouderbetrokkenheid zijn kernthema's binnen de uitvoering.
- Er is verantwoordingsplicht over de toegekende middelen.
- De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de realisatie van het ondersteuningsprofiel.

Voor de samenwerkingsverbanden:

- Passend onderwijs wordt vormgegeven binnen een landelijk referentiekader.
- Het samenwerkingsverband heeft de regie in de toeleiding naar ondersteuning en krijgt daarvoor de middelen.
- Het samenwerkingsverband heeft de beschikking over ambulante begeleidingsmiddelen van cluster 3 en 4.
- Het arrangeren van ondersteuning vindt plaats in binnen het samenwerkingsverband afgesproken kaders, op basis van handelingsgerichte diagnostiek.

1.8.1 Ontwikkelingen

Passend onderwijs is een ontwikkeling die van grote betekenis is voor het onderwijs. In de brief van november 2009 over passend onderwijs aan de Tweede Kamer staat het streven naar passend onderwijs als volgt omschreven: 'Het kabinet wil een systeem dat leerlingen zoveel mogelijk in het reguliere stelsel houdt met onderwijs- en ondersteuningsaanbod dichtbij huis waarbij niet alle kinderen met een relatief lichte hulpvraag in speciale geïndiceerde voorzieningen terechtkomen.'

Dat betekent -voor alle duidelijkheid- niet dat alle leerlingen naar het reguliere onderwijs moeten. Wel heeft het reguliere onderwijs meer opleidingsmogelijkheden dan het kleinschalige speciaal onderwijs. Daarom zijn besturen van reguliere scholen verplicht om een zo goed mogelijk ondersteuningsaanbod te leveren en moeten zij tegelijk de ruimte krijgen deze verplichting waar te maken. Belangrijke elementen van passend onderwijs zijn:

- de vestigingen zijn zelfstandig in de uitvoering van de kwaliteit van de ondersteuning in de school. Elke school heeft een ondersteuningsteam en een ondersteuningscoördinator. Binnen de CSG is er tevens een Expertisecentrum en zijn er ondersteuningsgroepen (zie 1.8.2, 5.2 en 5.3);
- het samenwerkingsverband volgt de ontwikkelingen rond passend onderwijs en gaat na hoe erop te anticiperen. De huidige stand van zaken binnen het samenwerkingsverband zijn verwoordt in beleidsnotities van de samenwerkingsverbanden 20.01 en 20.02.

1.8.2 Beleidskeuzen passend onderwijs 2015-2019

De CSG is een actieve deelnemer in de samenwerkingsverbanden en is voorstander van beleidsrijk samenwerkingsverbanden die:

- samenwerkt in de regio met de andere omliggende samenwerkingsverbanden;
- zorgt voor aansluiting van de in- en externe ondersteuning (ondersteuning in het onderwijs en de ondersteuning die door gemeente en provincie wordt uitgevoerd).

De CSG zet ook in het voorliggende plan in op samenhang en verbinding in de ondersteuningsstructuur tussen de afzonderlijke vestigingen en investeert blijvend in de ontwikkeling en kwaliteit van de ondersteuningsstructuren. Speerpunt is het inzetten op het verhogen van de basisondersteuning in de klassen. Het ondersteuningsplan op CSG-niveau geldt als kader voor de ondersteuningsplannen en ondersteuningsprofielen van de afzonderlijke scholen. Daar waar sprake is van kwaliteitsstandaarden is het CSG-ondersteuningsplan voorschrijvend.

Een optimale relatie met ouders is een belangrijke CSG-doelstelling in het kader van het beleid gericht op ouderparticipatie. De aandacht voor ouderparticipatie in het kader van passend onderwijs past daarin.

De CSG heeft in januari 2015 haar eigen CSG Expertisecentrum opgestart. Vanuit het CSG Expertisecentrum kunnen alle vestigingen van de CSG rekenen op expertise bij de ondersteuning van leerlingen die ofwel een arrangement hebben dat door het samenwerkingsverband is verstrekt ofwel leerlingen waarvoor de vestigingen extra ondersteuning inzetten. De CSG wil op deze wijze een adequate bijdrage leveren aan de ondersteuningsbehoefte binnen haar vestigingen in het algemeen en de ondersteuning van arrangementleerlingen in het bijzonder. Speerpunt is het inzetten op het verhogen van de basisondersteuning in de klassen.

1.9 Relatie met wet- en regelgeving

Het CSG ondersteuningsplan en -beleid zal voortdurend worden getoetst aan wet- en regelgeving. Op nieuwe wet- en regelgeving zal het beleid direct worden aangepast.

1.10 Evaluatie en cyclus plan do check act (pdca)

De zes vestigingen functioneren zoveel mogelijk zelfstandig, elk met een eigen onderwijskundige identiteit, een eigen jaarplan en een eigen uitvoering van de ondersteuning, binnen de gemeenschappelijke kaders zoals het bestuur die vaststelt. Gemeenschappelijk CSG-beleid, dus ook ondersteuningsbeleid wordt ontwikkeld wanneer gezamenlijk optrekken wenselijk of noodzakelijk is.

Eens per vier jaar wordt het schoolplan van de CSG opgesteld. Het CSG-ondersteuningsplan en daarna de ondersteuningsplannen van de vestigingen worden hiervan afgeleid. Nieuwe beleidsuitgangspunten, gewijzigde inzichten en actuele wet- en regelgeving kunnen leiden tot bijstellingen van beleid. Ieder schooljaar wordt hierbij de pdca-cyclus gevolgd.

2. Missie, visie en ambitie

2.1 Algemeen

De CSG heeft als belangrijkste taak het verzorgen van waarde(n)vol goed onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen. Het onderwijs is kwalitatief sterk en aantrekkelijk voor leerlingen. Leerlingen leren hun talenten maximaal te benutten en ontdekken waar zij goed en minder goed in zijn. De school daagt leerlingen uit, leert leerlingen verantwoordelijkheid te dragen en ze bewust te maken van hun maatschappelijke opdracht.

De CSG kiest hiermee voor goed en aantrekkelijk onderwijs op basis van christelijke waarden. Naast een sterk inhoudelijk onderwijsaanbod wordt er gekozen voor de vorming van jonge mensen, die zichzelf leren ontdekken, daarbij hun eigen keuzes gaan maken en in de toekomst meer en meer verantwoordelijkheid zullen dragen in en voor onze maatschappij.

Dit zijn de heldere en ambitieuze uitgangspunten voor de inrichting van onze school, gebaseerd op een onderwijstheorie en leertheorieën. Daarmee benadrukt de CSG de toegevoegde waarde van de school en de leraren die onderwijs aan leerlingen verzorgen. De functies en domeinen die dit onderwijs beslaan zijn: kwalificatie, socialisatie en subjectwording (Biesta, 2012). Deze domeinen staan niet op zichzelf, in het onderwijs gaat het om een 'mix' van socialisatie, kwalificering en subjectwording (persoonsvorming) (CSG Schoolplan 2015-2019).

De CSG heeft in het schoolplan zeven ambities geformuleerd. Zes van deze ambities geven weer wat de school wil toevoegen aan de leerlingen, of het nu op het gebied van de kwalificatie, de socialisatie of de subjectwording is (cf. Biesta). De zevende ambitie is de ambitie die door de leerling zelf wordt ingevuld. Uitgangspunt daarbij is dat elke leerling er mag zijn, zonder enige van bovenaf opgelegde ambitie door anderen. Je zou dat de 'vrije ruimte' van de leerling kunnen noemen. De ruimte die hij zelf inneemt, de ruimte die hij zelf vormgeeft. Daarmee krijgt de leerling ook zeggenschap over een deel van zijn schoolleven. 'Vrije' ruimte is geen ongebreideld najagen van persoonlijke doelen. We spreken daarom over ruimte in relatie. Het is de vrijheid om zelf in te richten en vorm te geven, met inachtneming van de verantwoordelijkheid naar anderen in de school, of dat nu medeleerlingen of personeelsleden zijn. In deze zevende ambitie zal de leerling zijn eigen streefdoelen moeten bepalen, die dus niet in dit schoolplan worden geformuleerd.

Tot slot: Het getal zeven drukt in de joods-christelijke traditie de volheid uit. In de uitdrukking zeven maal zeven maal zelfs de oneindigheid. Als volheid en oneindigheid begrippen zijn die het leren op de CSG kenschetsen, dan vinden we dat zeer passend voor de grondslag van de school. Zeker wanneer de ruimte gelaten wordt aan het individu om deze volheid en oneindigheid mee vorm te geven (CSG Schoolplan 2015-2019).



Bron: CSG Schoolplan 2015-2019

2.2 Visie op ondersteuning

Voor de visie op ondersteuning binnen de CSG willen we in algemene zin het uitgangspunt hanteren dat alle kinderen succesvol naar school kunnen. Onze invulling over hoe we dat willen bereiken staat hieronder beschreven. Binnen de CSG wordt gewerkt volgens de principes van het handelingsgericht werken, de visie op ondersteuning sluit hierbij aan.

Passend

Alle kinderen krijgen onderwijs dat bij hen past, binnen de mogelijkheden van de CSG. De onderwijsbehoeften van de leerlingen staan centraal. We willen de leerlingen de ondersteuning geven die nodig is en deze op een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige wijze bieden, dan wel hen naar die specifieke ondersteuning en ondersteuning toe leiden waar ze recht op hebben, met de middelen die daarvoor beschikbaar zijn. De middelen worden daarbij efficiënt en doelmatig ingezet.

Leerling nabij

We redeneren vanuit de leerling en willen derhalve de ondersteuning, zo nabij mogelijk voor hem/haar inzetten. Per vestiging kan de ondersteuning verschillen in niveau en intensiteit. We gaan uit van ondersteuning die gekoppeld is aan de primaire taak van een school, namelijk het verzorgen van onderwijs. Vanuit die gedachte wordt een leerling met een ondersteuningsbehoefte ondersteund.

Klasnabij

We willen de ondersteuning zo dicht mogelijk in/bij de klas organiseren. Het beleid voor ondersteuning is gericht op versteviging van de structuur in de school (vestiging) zodat de leerling daar kan worden begeleid.

Grenzen

We erkennen dat er in voorkomende gevallen bovenschoolse ondersteuning noodzakelijk is en hanteren binnen de CSG grenzen aan de begeleiding. We kunnen niet onbeperkt alle leerlingen een passende onderwijsplek binnen de vestigingen bieden en daarom beschrijven we deze grenzen aan de ondersteuning door aan te geven wat we wel, maar ook wat we niet kunnen (zie 4.).

Eén kind, één perspectief

Bij de beschouwing en invulling van begeleidingsaspecten willen en moeten we over de grenzen van de CSG heen kijken. We willen derhalve een actieve deelnemer zijn in de ketenzorg binnen en buiten het onderwijs om invulling te geven aan de doelstelling: één kind, één plan (één perspectief). De rol van de ouders in dit perspectief is van wezenlijk belang.

Ondersteunend

In het algemeen willen we dat de ondersteuning ondersteunend en gerelateerd is aan de kerntaak van het onderwijs: leerlingen begeleiden op de weg naar het diploma/vervolgonderwijs. De ondersteuning is geen doel op zich. De (school-) loopbaan van de leerling staat centraal, de school is om te leren, didactisch maar ook sociaal/emotioneel. De focus is gericht op het leren van de mens als geheel: de mens zoals hij zich in brede zin ontwikkelt als individu en zoals hij functioneert / leeft in relatie met zijn omgeving / de maatschappij

Zelfverantwoordelijk

We willen ondersteuning bieden die er op gericht is dat leerlingen zelfverantwoordelijk worden of zijn voor hun ontwikkeling. Daar waar wenselijk is er sprake van begeleide zelfstandigheid.

Identiteit

Als christelijke school nemen we onze zorgplicht serieus. Vanuit onze christelijke opdracht begeleiden we leerlingen binnen onze mogelijkheden.

Driehoek ouder-kind-school

We realiseren ons dat een adequate ondersteuning niet mogelijk is zonder daarin nadrukkelijk de ouders en de leerling te betrekken. Goede ondersteuning komt tot stand door zorgvuldige afstemming in de driehoek ouder-leerling-school. Ouders hebben een wezenlijke invloed op hoe het met hun kind op school gaat. Uit onderzoek (Marzano, 2003) blijkt dat de thuissituatie en dus de rol van ouders een van de belangrijkste succesfactoren is in de leerprestaties van kinderen.

Systematisch en transparant

We werken systematisch en transparant. Er zijn duidelijke, vastgelegde afspraken over wie wat wanneer doet.

Mentor is spil

Iedere klas heeft zijn eigen mentor, die als spil in de leerlingbegeleiding fungeert. In ieder geval heeft de mentor kennis van alle zaken rondom de leerling (cijfers en functioneren) en is voor de ouders de eerste contactpersoon. Mentoroverstijgende onderdelen van de leerlingondersteuning worden binnen de interne begeleidingsstructuur van de school opgepakt.

2.3 Ondersteuningsarrangementen

Basisondersteuning

We hebben basisondersteuning omschreven als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd. Samenvattend verstaan we onder basisondersteuning de door het samenwerkingsverband afgesproken preventieve en licht curatieve interventies die:

- eenduidig geldend zijn voor het gehele samenwerkingsverband;
- binnen de ondersteuningsstructuur van de school passen;
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school vallen;
- waar nodig uitgevoerd worden met inzet van expertise van andere scholen;
- soms met inzet van ketenpartners worden uitgevoerd;
- zonder indicatiestelling worden toegepast;
- op het overeengekomen kwaliteitsniveau planmatig worden uitgevoerd.

Bij basisondersteuning gaat het in grote lijnen om vier aspecten, zoals ze ook in het referentiekader van de sectorraden zijn benoemd:

- de basiskwaliteit van de school, die de Inspectie vaststelt;
- de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur (zorg & begeleiding) van de school;
- planmatig werken op leerlingniveau;
- preventieve en licht curatieve interventies (zoals protocollen dyscalculie en dyslexie, fysieke toegankelijkheid, curatieve ondersteuning i.s.m. ketenpartners en onderwijsprogramma's voor leerlingen met meer/minder dan gemiddelde intelligentie).

Aanvullende ondersteuning

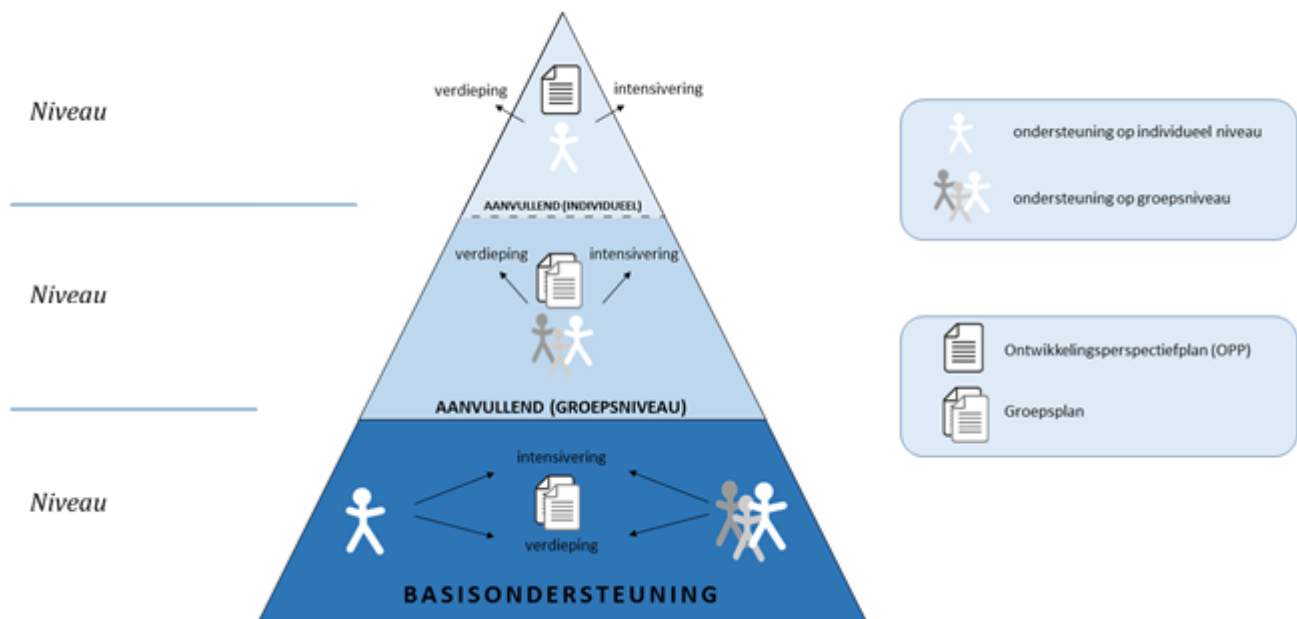
Als de basisondersteuning en ondersteuningsstructuur van de school onvoldoende toereikend zijn om het verwachte uitstroomperspectief van een leerling te realiseren kan de leerling in aanmerking komen voor aanvullende ondersteuning. Deze ondersteuning is altijd aanvullend op de basisondersteuning en wordt een arrangement genoemd.

Het toeleiden naar ondersteuning heeft slechts één route. Deze loopt vanuit de basis van de piramide naar de top (zie p. 15) en indien mogelijk weer naar beneden. Dat wil zeggen de route begint in het gebied van de basisondersteuning, overstijgt deze en komt uit in het gebied van de aanvullende ondersteuning (arrangementen op een school binnen het samenwerkingsverband). Wanneer er sprake is van een arrangement, wordt altijd een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor de leerling opgesteld.

De aanvullende ondersteuning kan in grote lijnen bestaan uit:

- ondersteuning in de klas;
- individuele ondersteuning als aanvulling op het groepsaanbod;
- ondersteuning binnen een tussenvoorziening;
- plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs.

In de notitie 'schakelbeleid' zijn op het niveau van de beide samenwerkingsverbanden alle opties rond het schakelen van leerlingen beschreven tussen reguliere vormen en speciale vormen van onderwijs.



Per 1-1-16 worden via wetwijziging de lwoo/pro-middelen en beschikkingen ondergebracht bij passend onderwijs. De SwV-en vo krijgen per 1-1-2016 de taak, op aanvraag van één van de scholen van het SwV, door een deskundige te verklaren dat:

- a. een leerling is aangewezen op lwoo / OPP leren (een 'aanwijzing');
- b. een leerling toelaatbaar is tot pro (een 'TLV pro', landelijk geldig).

De beide SwV-en willen meer vrijheid voor scholen creëren in de uitvoering van de ondersteuning aan leerlingen binnen lwoo. Zij hebben gekozen voor opting out op criteria en duur lwoo, Alhoewel de lwoo-criteria per 1 januari 2016 formeel dus niet meer gelden spelen deze criteria alsmede de signaleringslijsten zoals de plaatsingswijzer zeker nog een rol om leerlingen extra ondersteuning te bieden. De bedoeling is om de bureaucratie terug te dringen door scholen zelf de toewijzing voor extra ondersteuning en de TLV pro te laten regelen. Wel is afgesproken dat in de beide SwV-en de komende jaren bij de instroom de landelijke criteria worden gevolgd.

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, moet het bevoegd gezag van reguliere scholen voor vo een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opstellen (zie artikel 26 WVO).

Voor een OPP hanteren we als richtlijn datgene wat bij wet is vastgelegd:

- de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces bevorderen en belemmeren;
- afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma;
- begeleiding en ondersteuning die de leerling nodig heeft, inclusief de duur van de ondersteuning, met daarop instemming op het handelingsdeel door de ouder. In het OPP kan worden verwezen naar een groepsplan m.b.t. de uitvoering van het handelingsdeel.

Daar waar het kan en nodig is wordt op alle vestigingen binnen de structuren van de lessen en ondersteuning maatwerk aangeboden. Dat kan zijn in de vorm van een aangepast programma, inzet van een arrangement of expertise van binnen of buiten de school. In overleg met de leerling en ouders en betrokken partijen wordt er gekeken wat er binnen de grenzen van de school haalbaar is. Wanneer er sprake is van maatwerk zal er altijd een OPP worden opgesteld. Afhankelijk van de casus kan het ECT van het SwV betrokken worden.

Wanneer er bij een leerling sprake is van verzuim worden stappen gezet overeenkomstig het verzuimprotocol. Er wordt een nauwe samenwerking met ouders en ketenpartners opgestart waarbij gekeken wordt wat ieders rol is, wie wanneer aan zet is en welke aanvullende hulp/expertise nodig is. Nauwgezette communicatie met ouders en kind zijn van wezenlijk belang in dit proces. Ook bij verzuimproblematiek heeft het de voorkeur om preventief i.p.v. curatief te werken. Indien nodig wordt er bekeken of schoolwisseling een mogelijkheid/noodzakelijkheid is. De inspanningsverplichting bij thuiszitters wordt op maat vastgesteld, afhankelijk van de mogelijkheden van de leerling, ouders, school en externe betrokkenen. Een thuiswerkplan en begeleiding vanuit een arrangement op school kunnen onderdeel zijn van de inspanningen van de school. In alle gevallen zijn de acties vanuit school primair gericht op het vlot trekken van de schoolgang en het bereiken van het vastgestelde perspectief.

Het OPP wordt ingezet als verantwoording naar de leerling, de ouder, de inspectie, de accountant en het SwV.

De bekostiging van extra ondersteuning verloopt in de beide samenwerkingsverbanden (20.01 en 20.02) niet gelijk. Bij 20.01 is het zo geregeld dat er twee soorten ondersteuning (arrangementen) zijn, er wordt onderscheid gemaakt tussen de middelen voor geringe leerrendementen in het vmbo (voormalige middelen lwoo: OPP's leren) en middelen voor ondersteuning aan leerlingen met sociaal, emotionele en/of gedragsproblematiek (voormalige rugzakken: OPP's overig). Bekostiging van scholen vindt plaats op basis van een vaste voet en een bedrag per OPP (ontwikkelingsperspectiefplan). De school verantwoordt elk schooljaar middels een aanvraag hoe de middelen van arrangementen worden ingezet.

Bij 20.02 worden er geen arrangementen verstrekt op basis van OPP's. In dit samenwerkingsverband worden de ondersteuningsmiddelen evenredig verdeeld over de scholen naar rato van het totaal aantal leerlingen.

Bij beide samenwerkingsverbanden verantwoordt je achteraf middels de kritische prestatie-indicatoren (KPI's) het resultaat van het beleid.

2.4 Ambitie met betrekking tot ondersteuning

De CSG-vestigingen zijn er voor alle leerlingen, dus ook voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. De CSG kent echter daarin wel haar grenzen. De CSG draagt zorg voor een goede kwaliteit en opleiding van het personeel die het onderwijs en de specifieke ondersteuning en ondersteuning vorm geven. Daarnaast is er in elke school sprake van een adequate structuur voor de ondersteuning van de leerlingen. De ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in, of direct naast, de reguliere klassen.

Conform afspraak binnen de samenwerkingsverbanden moeten alle scholen op 01-08-16 voldoen aan de mate van ondersteuning om de onderwijsbehoeften van leerlingen binnen die basisondersteuning te realiseren (eis: op alle indicatoren een score 4: "in sterke mate aanwezig").

Zie verder ook hoofdstuk 4: 'Grenzen en ambitie in de begeleiding'.

2.5 Ondersteuning in relatie tot identiteit

Christelijke identiteit

Als christelijke school nemen we onze zorgplicht serieus. Vanuit onze christelijke opdracht begeleiden we leerlingen binnen onze mogelijkheden. In de vestigingen voelen mensen zich aangesproken door universele waarden als respect, waardering, ondersteuning, aandacht en betrokkenheid. Aan deze waarden geven de vestigingen met het Bijbels verhaal en de Bijbelse boodschap een fundament, leven alle medewerkers die waarden voor en dragen zij die uit.

In de praktijk van alledag betekent dit dat in iedere CSG-school ieder individu als een uniek en waardevol schepsel wordt gezien, dat respect en waardering verdient en dat deze waarden zelf ook uitdraagt.

Onderwijs wordt gegeven vanuit een op de Bijbel en de christelijke traditie geïnspireerde identiteit, waarop alle medewerkers aangesproken worden. Leerlingen die voldoen aan de onderwijsgerelateerde toelatingseisen zijn van harte welkom, waarbij we van alle leerlingen verwachten dat zij de christelijke identiteit van de school respecteren en deelnemen aan de verplichte, identiteitsbepalende activiteiten. Medewerkers respecteren de grondslag van de school en willen een bijdrage leveren aan de praktische invulling van de christelijke identiteit. Medewerkers zijn zich ervan bewust dat ze binnen een open, christelijke school werken.

Pedagogische identiteit

Aansluitend bij de christelijke identiteit kenmerken de vestigingen zich door een pedagogisch-didactisch klimaat waarin leerlingen en medewerkers zich

gerespecteerd, gewaardeerd en fysiek en mentaal veilig voelen en waarin ondersteuning op maat wordt geboden. We respecteren leerlingen om wie zij. We houden rekening met mogelijkheden en onmogelijkheden. We zien leerlingen als jonge mensen op weg naar volwassenheid, met alle vragen en vraagtekens, zekerheden en onzekerheden die daarbij horen. Zij mogen erop vertrouwen dat zij op hun weg naar volwassenheid een beroep kunnen en mogen doen op medewerkers van de school of aan de school verbonden personen.

2.6 Ondersteuning in relatie tot onderwijs en opvoeden

Onderwijs en opvoeding liggen in elkaars verlengde. Scholen zijn samen met de ouders verantwoordelijk voor een maximale ontwikkeling van de leerlingen. De school als verlengstuk van thuis voor wat betreft de opvoeding en omgekeerd als het gaat om kennisoverdracht. Dit impliceert niet dat de door de overheid gesignaleerde knelpunten ten aanzien van de opvoeding voor een oplossing allemaal en uitsluitend neergelegd kunnen worden bij de school.

Ook voor de ondersteuning van de leerlingen gaan we uit van de driehoek ouder, kind en school. Deze sterke driehoek is de basis voor een goede ontwikkeling van de leerling als mens. Door met elkaar in gesprek te zijn over de ontwikkeling van de leerling, en daar de ruimte en tijd voor te nemen, werken we gezamenlijk aan dezelfde doelstellingen. Als er extra ondersteuning nodig is werken we gezamenlijk aan de doelstelling: één kind, één plan (één perspectief).

3. Ouderbetrokkenheid

De CSG onderkent het belang van grote betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind, ook op/in school, en ziet dit als een belangrijke factor voor de prestaties en het welbevinden van de leerling, het voorkomen van verzuim en de algemene veiligheid in de school. In de in 2010 verschenen CSG-notitie 'ouderparticipatie' van de CSG onderstreept de CSG dit nog eens en sprak uit dat zij hecht aan een actieve ouderbetrokkenheid en -participatie. Deze uitspraak is voor de CSG ook nadrukkelijk van toepassing op de ouderbetrokkenheid op het gebied van de begeleiding. Het is de intentie dat vestigingen zichzelf een spiegel voorhouden en bezien óf en zo ja, in welke mate er nu al sprake is van ouderparticipatie. Daarnaast is het de intentie dat vestigingen op basis van deze 'spiegelreflectie' de noodzaak zien om een hoger ambitieniveau na te streven als het gaat om deze vorm van participatie.

Definitie

Onder ouderparticipatie verstaat de CSG: 'de mate waarin ouders actief betrokken zijn en vooral gericht betrokken worden bij de school van hun kind'.

Participatie op 4 niveaus

In genoemde notitie 'ouderparticipatie' lezen we dat participatie o.a. kan plaatsvinden op het niveau van meedenken en meebeslissen.

Meedenken

De in de notitie ouderparticipatie genoemde optie om mede m.b.v. ouderpanels rondom thema's de invloed van ouders te laten gelden, ziet de CSG als een goede manier voor de vestigingen om ouders (verder) te betrekken bij het beleid en de uitvoering van aspecten op het gebied van begeleiding.

Meebeslissen

M.b.t. passend onderwijs en daarmee m.b.t. de ondersteuning geldt dat ouders zowel via de MR als ook via de deelraden en de OPR (ondersteuningsplanraad) in formele zin ook betrokken zijn bij de beleidsvorming. Zo is er o.a. sprake van instemmingsrecht met betrekking tot de ondersteuningsplannen van de beide twee samenwerkingsverbanden, van de CSG respectievelijk van de vestigingen van de CSG.

Communicatie

Bij actieve ouderbetrokkenheid en -participatie hoort ook een open communicatiekanaal. Voor de school is het belangrijk dat signalen van problemen snel en direct met de ouders kunnen worden gecommuniceerd. Andersom kunnen ouders uiteraard ook een beroep doen op betrokkenheid van de school als het gaat om dezelfde ontwikkeling van hun kind.

Communicatie school en ouders

De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Een groot deel van de dag hebben wij als vestigingen de kinderen onder onze hoede. Daarom vindt de

CSG een goede communicatie tussen school en thuis heel belangrijk. Om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de leerdoelen focust de CSG zich op de driehoek ouder-leerling-school.

4. Grenzen en ambitie van de ondersteuning

Algemeen

De grenzen en de ambitie aan de ondersteuning worden bepaald door dat wat de gezamenlijke vestigingen aangeven in hun afzonderlijke ondersteuningsprofielen. In het ondersteuningsprofiel staat wat er op dat moment aan begeleidingsmogelijkheden aanwezig is op de vestiging en wat de ambitie daarin is. Elke school/vestiging heeft haar eigen ondersteuningsprofiel.

Wat op de ene vestiging niet mogelijk is, kan op een andere vestiging wellicht wel lukken. Het valt niet uit te sluiten dat er gedurende de tijd m.b.t. de opvang van leerlingen een specialisme ontstaat binnen een vestiging dat vervolgens ondersteunend is voor alle vestigingen van de CSG. Juist daarom is het een voordeel dat de inschrijving formeel bij de CSG plaatsvindt en niet bij een vestiging.

In dit hoofdstuk worden de volgende twee vragen beantwoord:

- Waardoor worden de grenzen van de ondersteuning van de CSG bepaald?
- Wat is de ambitie van de CSG m.b.t. ondersteuning?

Elke vestiging geeft in het ondersteuningsprofiel aan wat de grenzen zijn en wat de ambitie is. De hieronder genoemde opsomming is in willekeurige volgorde, niet limitatief en voortdurend in ontwikkeling.

Waardoor worden de grenzen m.b.t. de ondersteuning in de CSG vestigingen bepaald?

Door:

- De snelheid waarmee je voor een leerling een passende (andere) oplossing kunt organiseren.
- De competenties van het personeel.
- De financiële middelen die rechtstreeks of via het samenwerkingsverband binnenkomen.
- Het evenwicht tussen begeleiding en opbrengsten.
- De mogelijkheden van de leerling.
- De mate en zwaarte van de ondersteuningsvraag van de leerling.
- De verhouding tussen het aantal leerlingen met ondersteuningsvragen en/of van de ondersteuningsvragen op de totale leerlingpopulatie. De combinatie van ondersteuningsvragen in één leerling of in één klas.
- De samenwerking binnen de driehoek ouders-school-leerling.
- De organisatie van de ondersteuningsstructuur.
- De veiligheid in en om de school.
- De intensiteit van de ondersteuning. De CSG is een reguliere school.

Wat is de ambitie van de CSG m.b.t. de begeleiding?

1. We verhogen de basisondersteuning op alle vestigingen. Investeren in de basisondersteuning is van groot belang: hiermee wordt een solide fundament voor ons onderwijs gelegd. Inzet van het CSG Expertisecentrum is hierbij een belangrijk middel. Het streven is om op 01-08-16 op de vestigingen v.w.b. de basisondersteuning op alle indicatoren op niveau 4 te scoren ("in sterke mate aanwezig");
2. Op elke vestiging maakt de ondersteuningsstructuur het mogelijk dat leerlingen kortdurend separaat professioneel worden opgevangen en worden terug begeleid naar de klas;
3. We bieden een gelaagd niveau van instructie en interventie. We zetten zoveel mogelijk in schoolbrede interventies (basisondersteuning), vervolgens op doelgroep interventies en daarna op individuele interventies en het heeft de voorkeur om preventief i.p.v. curatief te werken;
4. Specialisatie staat per vestiging gedefinieerd in het ondersteuningsprofiel;
5. We willen de warme overdracht van po naar vo intensiveren met als doel het kennisniveau over de leerling (achtergrond en kindkenmerken) bij binnenkomst zo hoog mogelijk te laten zijn en de ondersteuningsvraag bij start helder te hebben; een leerling maakt bij de CSG geen blanco start;
6. We voorkomen uitval van leerlingen door met competente vestigingen te werken die integraal verantwoordelijk zijn voor:
 - het onderwijsaanbod;
 - de te bieden ondersteuning;
 - competent personeel;

Bijscholing, opleiding en ervaring zijn voorwaardelijk om de competentie te vergroten. Het CSG Expertisecentrum zal hierin een rol spelen.

Randvoorwaardelijk

Ook hier herhalen we dat onze ambitie mede wordt bepaald door de financiële reikwijdte. De middelen voor ondersteuning ontvangen we via het centrale brinnummer van de CSG vanuit OCW en vanuit het samenwerkingsverband. De CSG wil duidelijk zijn in de taken en verantwoordelijkheden, die ze moet, kan en wil nemen, bijvoorbeeld als het gaat om de toelating van leerlingen. De CSG heeft een vestigingsoverstijgende toelatingsbeleid geënt op bestuurlijke afspraken binnen de twee samenwerkingsverbanden. Daarnaast hebben de CSG-vestigingen een eigen ondersteuningsprofiel dat bepalend is voor de vraag of een aangemelde leerling de gevraagde ondersteuning kan ontvangen of dat er een andere school binnen het samenwerkingsverband gezocht wordt.

5. Uitvoering, organisatie en procedures

5.1 Intern

Interne structuur voor ondersteuning

In het ondersteuningsplan van elke vestiging wordt beschreven hoe de interne ondersteuningsstructuur is ingericht. Dit ondersteuningsplan is afgeleid van het model ondersteuningsprofiel van het samenwerkingsverband 20.01. Deze heeft een nauwe relatie met de ondersteuning vanuit het CSG Expertisecentrum en met hulpverlening buiten de school.

Ondersteuningsprofiel

Elke school heeft een jaarlijks geactualiseerd ondersteuningsprofiel. Dit ondersteuningsprofiel is afgeleid van het model ondersteuningsprofiel van het SwV 20.01 en 20.02. Een ondersteuningsprofiel geeft aan welk aanbod aan onderwijs en ondersteuning een school haar leerlingen kan bieden, waar de school intern grenzen ervaart en met welke externe ondersteuning de school deze grenzen beslecht.

Daarbij maakt de vestiging onderscheid tussen basisondersteuning en de extra ondersteuning, zogenaamde arrangementen. Daarnaast biedt het ondersteuningsprofiel een professionaliserings- en ontwikkelingsperspectief voor de vestiging en haar medewerkers.

Samenhang in de ondersteuning van de CSG

Iedere vestiging is verantwoordelijk voor de ondersteuning aan de leerlingen van de vestiging. Daarnaast is er een taak om het beleid en de ondersteuning op algemeen en schooloverstijgend niveau af te stemmen en op orde te houden. De coördinerende taak voor de samenhang in de ondersteuning op de vestigingen is weggelegd bij de teamleider van het CSG Expertisecentrum en de directeur bestuurder van de CSG.

De ondersteuningscoördinator voor ondersteuning op de vestiging

Elke vestiging heeft een coördinator voor de ondersteuning die voldoende is toegerust in tijd en expertise. De expertise is/wordt opgebouwd door ervaring en scholing. De coördinator is verantwoordelijk voor beleid en ondersteuning op het gebied van ondersteuning op de vestiging. De directie is eindverantwoordelijk.

CSG ondersteuningsplatform

Jaarlijks worden er door het MT van het CSG Expertisecentrum voor de CSG-vestigingen drie bijeenkomsten belegd waarin uitwisseling van expertise plaats vindt. De ondersteuningscoördinatoren van de vestigingen zijn hierbij aanwezig.

Leerlingvolgsysteem SOMtoday - en het zorgvierkant

In het onderwijs en in de ondersteuning neemt het leerlingvolgsysteem (LVS) een belangrijke plaats in. Dit LVS wordt op dit moment binnen de CSG uitgevoerd via SOMtoday. Binnen dit systeem zitten diverse onderdelen die voor ondersteuning en ondersteuning van belang zijn.

Elke school werkt met SOMtoday en het daarin opgenomen zorgvierkant. De vestiging heeft in het voor de vestiging specifieke ondersteuningsplan beschreven door wie en hoe daarin meldingen worden gedaan en hoe het zorgvierkant wordt gebruikt. In 2016 heeft de CSG de keuze gemaakt om de komende jaren gebruik te blijven maken van het systeem SOMtoday.

Verzuimbeleid leerlingen

Elke vestiging heeft een verzuimbeleid voor leerlingen. Dit wordt in het vestigingsondersteuningsplan opgenomen.

Als centraal kader geldt dat verzuim:

1. wordt gemeld bij het verzuimloket van DUO en dat deze melding wordt gemeld aan ouders;¹
2. in SOMtoday wordt bijgehouden;
3. een onderdeel is van de leerlingbesprekingen en oudercontacten;
4. zichtbaar wordt gemaakt in OPP's;
5. dat mogelijk leidt tot schooluitval, in het ondersteuningsteam wordt besproken;
6. een vast onderdeel is van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP);
7. een vast onderdeel is in rapportages bij overdracht.

Aansluiting/overdracht op po (als onderdeel van het toelatingsbeleid van de CSG)

De CSG conformeert zich aan de protocollen die hiervoor in de stad en provincie Groningen zijn gemaakt. De protocollen worden in de verwijzing als bijlage opgenomen.

Overdracht van leerlingen binnen het vo

De CSG conformeert zich aan het protocol dat hiervoor voor de beide samenwerkingsverbanden is gemaakt. Dit vo-vo protocol wordt in de verwijzing als bijlage opgenomen.

Doorstroom naar een ander niveau

De CSG heeft afspraken gemaakt over de doorstroom naar een ander schoolniveau. De afspraken hieromtrent zijn opgenomen in een doorstroomprotocol, dat in de verwijzing als bijlage is opgenomen.

Protocol sociale veiligheid

Een veilige omgeving voor scholieren en onderwijspersoneel houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag. Onderwijsinstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor hun veiligheid en moeten een sociaal veiligheidsplan hebben. In jaar 2016 wordt binnen de CSG aan dit plan gewerkt. Het protocol social

¹ Als een leerling zestien uur in vier weken ongeoorloofd verzuimt, dan zijn scholen verplicht dit te melden aan het Verzuimloket van DUO

media en het pestprotocol zijn onderdeel van het sociaal veiligheidsplan. En deze zijn beiden in de verwijzing in de bijlagen opgenomen.

Dyslexie en dyscalculie

Leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie hebben moeite met taal en/of rekenen/wiskunde. Het is belangrijk voor de leerlingen dat dit op tijd herkend wordt. Er zijn verschillende mogelijkheden om hen op school te begeleiden. De CSG heeft hiervoor afspraken vastgelegd in een protocol. Het dyslexieprotocol is vastgesteld en als bijlage opgenomen in de verwijzing.

Het dyscalculieprotocol wordt in het jaar 2016-2017 opgesteld. De vestigingen hebben de ambitie om dit vanaf het schooljaar 2017-2018 te implementeren.

Overdracht aan vervolgonderwijs in het mbo

Met het mbo worden via de CSG-ondersteuningscoördinator en -decaan afspraken gemaakt over welke gegevens worden overgedragen betreffende de warme (gesprek) en koude (schriftelijk) overdracht en hoe dit gebeurt. Het te ontwikkelen portfolio en het OPP zijn daarbij de uitgangspunten.

Time out, schorsing en verwijdering

In de verwijzingen wordt de CSG-regeling voor schorsing en verwijdering als bijlage opgenomen.

Privacyreglement

De CSG-vestigingen hanteren het CSG-privacyreglement zoals in de verwijzing in de bijlagen is opgenomen.

Meldcode Huiselijke Geweld en Kindermishandeling

Binnen de CSG-vestigingen wordt gewerkt met de Meldcode. De Meldcode is in de verwijzing als bijlage opgenomen. In het voor de vestiging specifieke ondersteuningsplan wordt beschreven hoe hier op schoolniveau invulling aan wordt gegeven.

Opleiding en bijscholing m.b.t. het thema ondersteuning

Vestigingen zijn verantwoordelijk voor de scholing van het personeel, zo ook met betrekking tot het thema ondersteuning. Hiervoor kunnen zij een beroep doen op de experts van het CSG Expertisecentrum. Jaarlijks wordt door het MT van het CSG Expertisecentrum de scholingsvraag van de vestigingen met betrekking tot ondersteuning geïnventariseerd en wordt het scholingsaanbod daarop afgestemd.

CSG jaarplan activiteiten voor de begeleiding

Jaarlijks in juni wordt het CSG-ondersteuningsplan door het MT van het CSG Expertisecentrum geactualiseerd, aansluitend bij wet- en regelgeving op landelijk niveau en op het niveau van het SwV 20.01 en 20.02.

5.2 Het CSG Expertisecentrum

Aan alle leerlingen binnen onze regio zal vanuit SwV 20.01 en 20.02 een passende onderwijsplek geboden moeten worden. De CSG neemt hierbij een deel van de leerlingen voor haar rekening. Het gaat hierbij om leerlingen met en zonder extra ondersteuningsbehoefte.

Om aan de ondersteuningsbehoefte van alle leerlingen te kunnen voldoen, zal -zoals al eerder aangegeven- de lat van de basisondersteuning binnen de verschillende vestigingen omhoog moeten en de deskundigheid van de docent moeten worden vergroot. Investeren in de basisondersteuning is van groot belang: hiermee wordt een solide fundament voor ons onderwijs gelegd.

Door te investeren op systeemniveau, wordt er een klimaat geschapen waarin álle leerlingen profiteren en niet alleen leerlingen die behoren tot een arrangement. In de begeleiding staan de onderwijs- c.q. ondersteuningsbehoeften van de leerling staan centraal: er wordt gekeken naar wat een leerling nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen. Het CSG Expertisecentrum dient binnen deze context te opereren en wel als een breed werkend en onafhankelijk (van de vestigingen) expertisecentrum, waarbij de expertise binnen alle vestigingen van de CSG wordt ingezet. Wanneer er extra ondersteuning nodig is binnen de CSG, wordt de expertise van het Expertisecentrum ingeschakeld.

Hierbij zal in acht worden genomen dat er gewerkt wordt in het onderwijs, indien nodig zal worden doorverwezen naar zorginstanties. Binnen het CSG Expertisecentrum zijn verschillende experts werkzaam: orthopedagogen, dyslexiespecialisten, logopedisten, ambulante begeleiders, studiebegeleiders en onderwijsassistenten. Gezamenlijk vormen zij het CSG Expertisecentrum.

Deze experts worden ingezet als een soort 'vliegende brigade' binnen de verschillende CSG-vestigingen. De functies zijn: onderzoek, begeleiding en expertisedeling. Daar waar binnen de CSG ondersteuning passend en wenselijk is, kan deze vanuit het Expertisecentrum worden ingezet. Hierbij is het de insteek om de personen (de experts) zoveel mogelijk aan bepaalde vestigingen te koppelen, zodat er continuïteit is in aanbod.

Het algemene doel van de inzet is de basisondersteuning, kennis en vaardigheden versterken op de verschillende niveaus; docent, groep, vestiging, scholengemeenschap en samenwerkingsverband. Indien nodig en gewenst kan er vanuit andere scholen van het samenwerkingsverband 20.01 en 20.02 ook een beroep gedaan worden op de expertise van het CSG Expertisecentrum.

5.3 De ondersteuningsgroepen van CSG Diamantlaan

Alhoewel dit ondersteuningsplan een centrale invalshoek kent wordt er in deze paragraaf nader ingezoomd op een van de CSG-vestigingen, t.w. CSG Diamantlaan. De reden is dat deze vestiging naast reguliere vmbo-classes zgn. ondersteuningsklassen kent, die ook openstaan voor leerlingen van andere CSG-vestigingen. Alle leerlingen binnen deze ondersteuningsgroepen hebben extra orthodidactische en/of orthopedagogische ondersteuning nodig. Het betreft een arrangement dat bovenop de basisondersteuning geboden wordt. De ondersteuning is erop gericht deze leerlingen te helpen bij de oplossing van hun problemen of ze te leren hier zodanig mee om te gaan dat ze er in de toekomst minder hinder van ondervinden. Het onderwijs is daarnaast gericht op een verantwoorde terugschakeling naar het regulier voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of het middelbaar beroepsonderwijs.

Kernwoorden in het onderwijs van de ondersteuningsgroepen:

- Intensieve leerlingondersteuning in kleine klassen.
- Werken vanuit een OPP en groepsplan.
- Sociaal emotioneel welbevinden van de leerling als leidraad voor het didactisch functioneren.
- Aangepaste lesprogramma's.
- Onderscheidend herkenbaar in het reguliere vmbo.
- Structuur in tijd, ruimte, activiteit en persoon.
- Ondersteunend in het actief en zelfstandig leren.
- Aansluitend op alle leerwegen in het vmbo en voorbereidend op het mbo en
- Onderwijs op de grensvlakken van regulier vo-vso.

De medewerkers die ingezet worden voor de ondersteuningsgroepen hebben veelal op basis van het jarenlang werkzaam zijn geweest aan het voormalige OPDC specifieke specialismen opgebouwd voor de opvang van leerlingen met voornamelijk internaliserende problematiek. Te onderscheiden kenmerken bij de leerlingen zijn:

- kenmerken van een autisme spectrum stoornis;
- ernstige dyslexie;
- sociaal-emotioneel kwetsbaar.

De integratie van de ondersteuningsgroepen in een vmbo-gebouw met ook reguliere vmbo-classes, is een mooie ontwikkeling die goed aansluit bij de stelselwijziging passend onderwijs. Passend onderwijs beoogt onder meer dat meer leerlingen met beperkingen in het regulier onderwijs worden opgenomen dan voorheen het geval was.

We willen deze ontwikkeling borgen door de diversiteit in specialismen in stand te houden en eventueel (beperkt) uit te breiden. De specialisatie en een niet te grote diversiteit van de leerlingen is de kracht van het de ondersteuningsgroepen. Zie hiervoor ook het ondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan van CSG Diamantlaan.

De ondersteuningsgroepen van de CSG zijn gevestigd in het gebouw van CSG Diamantlaan. Alle vmbo-afdelingen van de CSG kunnen derhalve voor hun leerlingen een beroep doen op het onderwijs dat wordt aangeboden binnen de ondersteuningsgroepen.

5.4 Extern

Aansluiting op externe ondersteuning

Gemeenten en onderwijsinstellingen hebben in juni 2014 provinciebreed ingestemd met de gezamenlijke ondersteuningsroute gemeenten en onderwijs. Daarbij is rekening gehouden met de verbinding met omliggende gemeenten/ wijken en met de basisteams (sociale wijkteams, CJG's etc.). Er wordt dus niet gesproken over functies, maar over rollen en taken. Het is lokaal te bepalen wie deze functies gaan vervullen. Hierbij is afgesproken dat:

- a. gemeenten en onderwijsinstellingen zogenaamde contactpersonen benoemen;
- b. de schoolbesturen aan de gemeenten per schoollocatie een contactpersoon onderwijs leveren. De gemeente levert aan iedere schoollocatie in de betreffende gemeenten een contactpersonen vanuit het basisteam (CJG). Het doel daarvan is dat de contactpersonen gemeenten en onderwijs de verbinding leggen tussen de onderwijsondersteuning en de gemeentelijke ondersteuning;
- c. er gebruikersoverleggen worden ingesteld;
- d. contactpersonen zodoende de ontwikkelingen transformatie jeugdzorg en passend onderwijs kunnen volgen. De contactpersonen gemeenten en onderwijs bezetten daarmee de sleutelposities om ervaringen uit te wisselen en de collega's in de uitvoering daarin mee te nemen;
- e. de rollen en taken tussen gemeenten en onderwijs nader worden uitgewerkt door het SwV en de gemeenten. De uitwerking van de rollen en taken is een voorwaarde voor het invoeren van de ondersteuningsroute en de door de gemeente te initiëren gebruikersoverleggen.

De functie van contactpersoon van de school wordt binnen de CSG-vestigingen vervuld door de ondersteuningscoördinatoren. De functie van contactpersoon gemeente wordt bij de CSG-vestigingen vervuld door een Wij-medewerker. Verder is er indien nodig ook contact met huisartsen, om zodoende de leerlingen te kunnen verwijzen naar de hulp die nodig is.

Tussenvoorzieningen

Soms overstijgt de ondersteuningsbehoefte van een leerling tijdelijk de aangeboden ondersteuning of dient er nader onderzoek plaats te vinden naar een juiste ondersteuningsaanbod. In dit soort gevallen kunnen de CSG-vestigingen een beroep doen op een tussenvoorziening (Rebound, Maatwerkvoorziening RENN4, TTVO Groningen stad).

Voortijdig School Verlaten (VSV)

Teveel jongeren ondervinden problemen in hun leerloopbaan, waardoor ze te vroeg stoppen met hun opleiding en zodoende geen startkwalificatie halen. Het belang van een startkwalificatie is groot: Het biedt een beter perspectief op de arbeidsmarkt en een stevige, eigen plek in de samenleving. Dit is niet alleen goed voor de jongeren zelf, maar ook voor de maatschappij waarin ze leven.

Om vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan, zijn in Europees verband afspraken gemaakt. Met de zogenaamde Lissabon-akkoorden wil men het aantal leerlingen dat het onderwijs zonder startkwalificatie (de nieuwe voortijdig schoolverlaters) verlaat, terugbrengen. Naar aanleiding van de Lissabon-akkoorden heeft de Nederlandse overheid de Aanval op Schooluitval ingezet en landelijk beleid gemaakt rondom voortijdig schoolverlaten. Er zijn financiële middelen beschikbaar gesteld om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters met 10 procent per jaar terug te dringen, dat betekent maximaal 25.000 in 2015. Nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn jongeren die op 1 oktober niet ingeschreven zijn bij een onderwijsinstelling, terwijl dit op 1 oktober van het voorafgaande jaar wel het geval was, ze op die datum ouder waren dan 11 jaar en jonger dan 22 jaar en geen diploma havo, vwo, mbo2 of hoger hebben (dus ook jongeren met een diploma niveau 1 en/ of werk).

Betrokken partijen

De inzet van en samenwerking met diverse partijen is noodzakelijk voor het slagen van de Aanval op Schooluitval en Plusvoorzieningen. Scholen, gemeenten, RMC's, jeugdzorg, maatschappelijk werk, werkgevers, CWI's, politie, justitie én ouders zetten zich samen met het Ministerie van OCW in om het aantal nieuwe schooluitvallers terug te brengen. Er zijn drie verschillende RMC-regio's in de provincie Groningen, maar in alle drie regio's worden dezelfde projecten uitgevoerd, zodat er op provinciaal niveau een goede afstemming is. De RMC-regio's die we onderscheiden zijn:

- Regio 1 Oost-Groningen,
- regio 2 Noord-Groningen en Eemsmond en
- regio 3 Centraal en Westelijk Groningen.

Onderwijsprogramma's

Als extra stimulans voor de uitvoering van de convenantafspraken, stelt het Ministerie van OCW aanvullende subsidie beschikbaar voor onderwijsprogramma's. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat de maatregelen uit de onderwijsprogramma's worden ingebed in het onderwijsproces, zodat ook op de lange termijn voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen. Binnen de provincie Groningen is de CSG aangesloten bij het convenant 'Aanval op de uitval' en het convenant voor de 'Plusvoorzieningen'. Deze worden door alle partners in het vo en mbo in de provincie Groningen met de RMC-gemeenten gezamenlijk uitgevoerd. Voor het overzicht van de uitvoering programmagelden en de 'Plusvoorzieningen' verwijzen we hier naar de site: www.vsvgroningen.nl. Per deelproject is te zien waar de CSG aan is verbonden.

VAVO – Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs

De laatste jaren is het aantal aanmeldingen voor de VAVO binnen de CSG toegenomen. Omdat de reden vaak is gelegen in het feit dat de leerling extra ondersteuning heeft ontvangen of nog ontvangt en/of dat er sprake is van bijzondere

omstandigheden ten tijde van de aanmelding, nemen we in dit ondersteuningsplan ook de informatie over de VAVO op.

Deze vorm van onderwijs is bedoeld voor:

- net gezakte leerlingen van het voortgezet onderwijs die alleen de niet-behaalde vakkenhoeven over te doen;
- de leerlingen die zijn vastgelopen bij het reguliere onderwijs gehandicapten;
- leerlingen die niet altijd gemakkelijk een plaats vinden in het reguliere onderwijs;
- volwassenen die alsnog een diploma willen behalen;
- en volwassenen die hun ontwikkeling willen vergroten.

De CSG-afspraken voor het aanmelden bij de VAVO

1. De aanmelding voor de VAVO vindt plaats via de schooldecaan die doorgaans goed bekend is met de mogelijkheden van de leerlingen en de aansluiting bij het vervolgonderwijs.
2. De directeur/bestuurder sluit overeenkomsten met Alfa college, Noorderpoortcollege en Drenthe-college, de drie uitvoerenden van de VAVO in de regio.
3. Vestigingsdirecteuren ondertekenen de verklaringen en sturen een afschrift naar de directeur/bestuurder. De leerling blijft ingeschreven bij de CSG. De directeur/bestuurder doet afdracht aan de betreffende ROC.
4. Alfa: Voltijd (alleen zonder eerdere deelname aan het desbetreffende examen) en Deeltijd (met eerdere deelname aan het desbetreffende examen, resultaat: afgewezen).
 - Voor havo: sprint of tweejarig, vmbo-diploma mag behaald zijn.
 - Voor vmbo en vwo: alleen regulier éénjarig (pe-examen en examenjaar in één voor vmbo).
 - Voor vwo: er mag geen havo-diploma behaald zijn.

NB: alleen certificaat-opleidingen, dus deeltijd.

Zorg Voor Jeugd Groningen (ZVJG)

Soms hebben ouders, kinderen of jongeren met verschillende hulpverleners te maken. Het is belangrijk dat hulpverleners van verschillende instanties dit van elkaar weten om zo goed mogelijk te kunnen helpen. Daarom werken hulpverlenende instellingen, scholen en gemeenten vanaf 2010 met een nieuw digitaal systeem: Zorg voor Jeugd Groningen. Het is een hulpmiddel om snel hulp op gang te brengen voor een kind of gezin en hulpverlening goed op elkaar af te stemmen.

Ouders en/of jongeren zoeken vaak zelf hulp. Het komt ook voor dat een professional (bijvoorbeeld een medewerker van een school) een situatie signaleert die belemmerend of bedreigend kan zijn voor de ontwikkeling van de jongere (0-23 jaar). De professional bespreekt de zorgelijke situatie met de betrokkenen en schat in dat de jongere of het gezin hulp kan gebruiken. Als het mogelijk is bespreekt een professional de vervolgstappen ook met de jongere en/of het gezin. De professional geeft eveneens een signaal af in Zorg voor Jeugd. Daarmee is vastgelegd dat er zorg

is gesignaleerd én dat hulpverleners mogelijk ondersteuning of hulp gaan bieden. Wanneer twee of meer instellingen zorgsignalen afgegeven, is goede samenwerking tussen de verschillende hulpverleners van belang. Een ondersteuningscoördinator gaat in overleg met de betrokken professionals om de hulpverlening goed op elkaar af te stemmen. Alleen de direct betrokken instellingen nemen deel aan het overleg.

Deze aanpak zorgt ervoor dat problemen snel opgepakt worden. Ook spreken de instellingen onderling af wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van de hulpverlening. In de provincie Groningen zijn dat de GGD en Bureau Jeugdzorg. Eén van deze twee organisaties is dan verantwoordelijk voor een georganiseerde aanpak: één gezin, één plan. In de provincie Groningen is ZVJG het zogenaamde backoffice onderdeel van de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). De CJG van de gemeente waar de leerling als inwoner staat ingeschreven is verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie. Zie ook: www.zorgvoorjeugd.nu

6. Verwijzingen

Hieronder staan diverse documenten die onderdeel uitmaken van dit ondersteuningsplan. Ze zijn als bijlage opgenomen of zijn de link naar de desbetreffende pagina op de CSG-website.

[Klachtenregelingen CSG](#)

[Ouderbetrokkenheid](#)

[Leerlingenstatuut](#)

[Time Out, schorsing en verwijdering](#)

[Privacyreglement](#)

[CSG Toelatingsbeleid](#)

[Schoolplan CSG](#)

[Protocol social media](#)

Meldcode

Pestprotocol

Protocol sociale veiligheid i.o.

Vo-vo-protocol

CSG doorstroomprotocol

Dyslexieprotocol

Dyscalculieprotocol i.o.

Ondersteuningsprofielen vestigingen

[CSG Augustinus](#)

[CSG Diamantlaan](#)

[CSG Kluiverboom](#)

[CSG Rehoboth](#)

[CSG Wessel Gansfort](#)

[CSG Winsum](#)

Ondersteuningsplannen vestigingen

[CSG Augustinus](#)

[CSG Diamantlaan](#)

[CSG Kluiverboom](#)

[CSG Rehoboth](#)

[CSG Wessel Gansfort](#)

[CSG Winsum](#)



christelijke
scholengemeenschap
 groningen

Adres

Eenrumermaar 4
9735 AD Groningen

T 050 574 27 66

E bestuur@csg.nl

W www.csg.nl

De Christelijke Scholengemeenschap Groningen (CSG) gaat uit van de Stichting Christelijk Onderwijs Groningen.

De CSG biedt christelijk voortgezet onderwijs op zes vestigingen in Groningen, Hoogezand en Winsum. Dit zijn de CSG Augustinus, CSG Diamantlaan, CSG Kluiverboom, CSG Rehoboth, CSG Wessel Gansfort en CSG Winsum.